

Dépôt: M. Pierre Gramegna, Ministre des Finances, le 29.01.2014

6650 - Proposition de modification du Règlement de la Chambre des Députés relative à la composition de la Commission de Contrôle parlementaire du Service de Renseignement de l'État

Dépôt: MM. Alex Bodry, Député; Eugène Berger, Député; Mars Di Bartolomeo, Député; Mme Viviane Loschetter, Députée, M. Claude Wiseler, Député, le 30.01.2014

3) La pétition n°328 pour la solidarité avec l'Éducation a été introduite en date du 31 janvier 2014 par des éducateurs.

4) Le 23 janvier 2014, le Premier Ministre a informé le Président de la Chambre des Députés qu'à la suite du départ du conseiller d'État Albert Hansen, il y a lieu de pourvoir à son remplacement.

Conformément à la loi du 12 juillet 1996 portant réforme du Conseil d'État et aux dispositions des articles 115 à 117 de son Règlement interne, la Chambre des Députés sera appelée à établir une liste de trois candidats pour le poste de conseiller d'État.

Les personnes intéressées peuvent adresser une candidature par simple lettre au Président de la Chambre des Députés, 23, rue du Marché-aux-Herbes, L-1728 Luxembourg, jusqu'au 5 mars 2014, l'estampille de la poste faisant foi.

Les candidatures doivent être accompagnées de notices biographiques et de toutes pièces utiles indiquant que les conditions prévues par la législation applicable sont remplies, à savoir:

1) être de nationalité luxembourgeoise (copie de la carte d'identité);

2) jouir des droits civils et politiques (extrait du casier judiciaire et certificat d'inscription aux listes électorales);

3) résider au Grand-Duché (certificat de résidence);

4) être âgé de trente ans accomplis (extrait de l'acte de naissance).

Un profil général et un profil spécifique du candidat pour le mandat à pourvoir ont été établis par le Conseil d'État. Le détail du profil général est disponible sur le site Internet du Conseil d'État (www.conseil-etat.public.lu) dans la rubrique «composition». Quant au profil spécifique, le Conseil d'État exprime une préférence pour un candidat disposant d'une formation d'un cycle universitaire de quatre années en économie.

(Tous les documents peuvent être consultés à l'Administration parlementaire.)

3. Changements de composition des commissions parlementaires

Da wollt ech lech eng Rei vu Changementer an der Komposition vum de Chamberskommissionen matdeelen.

Wat d'Zesummesetzung vun der Commission de la Santé, also vun der Gesondheetskommission an der Sportskommission ugeet, ersetzt de Georges Engel d'Madame Tess Burton fir de Volet Santé a Sport, an an der Kommission vun der Famill an der Integratioun ersetzt d'Madame Tess Burton den Här Georges Engel.

Ass d'Chamber mat dësen Ännerungen averstanen.

Den Här Berger huet sech d'Wuert gefrot.

► **M. Eugène Berger (DP).**- Merci, Här President.

Wann Der erlaabt, géif ech och nach vun der DP-Fraktioun aus zwou Ännerunge proposéieren an de permanente Kommissionen. Dat wieren: An der Institutionskommission géif d'Madame Brasseur duerch d'Madame Joëlle Elvinger ersat ginn an an der Enseignement-supérieurs-Kommission géif d'Madame Brasseur duerch den Här Edy Mertens ersat ginn. Wann een dat och elo kéint hei mat aktéieren, da wiere mer frou.

► **M. le Président.**- Merci, Här Berger.

Ass d'Chamber domat averstanen?

(Assentiment)

Dann ass dat esou décidéiert.

4. Ordre du jour

Dann zu eisem Ordre du jour vun haut. An der Réunion vum 30. Januar huet d'Presidente-konferenz folgenden Ordre du jour virgeschloen:

De Projet de loi 6544, eng Ofännerung vum Gesetz iwwert d'Afféierung vum Conseil Économique et Social, nom Basismodell; d'Proposition de loi 6589A, eng Ofännerung vum Gesetz iwwert d'Organisatioun vum Service de Renseignement de l'État, zesumme mat dem Ofännerungsvorschlag vum Chambersreglement 6650, iwwert d'Zesummesetzung vun der SREL-Kontrollkommission; drëttens, den Ännerungsvorschlag vum Chambersreglement iwwert d'Rechter vun de Sensibilités politiques a vun den Deputéierten, nom Modell 1 - iwwregens dee viregte Projet och nom Modell 1; de Projet 6596 iwwert d'Prëten un den internationale Währungsfong, nom Basismodell; an da schlussendlech als leschte Punkt de Projet de loi 6615 iwwer Accorden tëschent Lëtzebuerg an Drëttstaaten am Beräich vum Fluchttransport, och nom Basismodell.

Ass d'Chamber mat deem Ordre du jour averstanen.

(Assentiment)

Dat ass de Fall, da soen ech Merci.

Mir fänken de Mëtten da mam Projet de loi 6544 un, deem d'Ofännerung vum Gesetz iwwert d'Afféierung vum Conseil Économique et Social virgesäit. D'Riedezäit ass nom Basismodell opgedeelt an ech géif direkt d'Wuert un den honorabele Rapporteur vum Projet ginn. Den honorabelen Här Alex Bodry huet d'Wuert.

5. 6544 - Projet de loi modifiant la loi modifiée du 21 mars 1966 portant institution d'un Conseil Économique et Social

Rapport de la Commission des Institutions et de la Révision constitutionnelle

► **M. Alex Bodry (LSAP), rapporteur.**- Här President, et ass e bëssen ze vill där Eier fir mech. Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, hei geet et bei dësem Projet de loi 6544 ëm eng kleng punktuell Modifikatioun vum organesche Gesetz vun '66 iwwert de Wirtschafts- a Sozialrot.

Bis haut ass d'Memberschaft am Wirtschafts- a Sozialrot ausschliesslech de Lëtzeburger virbehalen. Dat soll sech an Zukunft änneren. De Gesetzesprojet, deem d'Regierung deponéiert huet, gesäit vir, dass d'Nationalitéitsklausel aus dem Gesetz vum 21. Mäerz '66 iwwert de Wirtschafts- a Sozialrot soll gestrach ginn. Dat ass deem eenzegen Artikel vun deem Gesetzesprojet haut, dee mer diskutéieren.

E gouf nach ënnert der viregter Regierung vum deemolege Statsminister den 20. Februar 2013 deponéiert. Dat, wat inhaltlech an deem Text steet, dat gött och gedeelt vun der Institutionskommission vun dëser Chamber, déi schonn an der leschter Legislaturperiod an an dëser Period iwwert dee gesetzleche Vorschlag vun der Regierung diskutéiert huet. Och mir sinn der Meinung, dass déi Nationalitéitsklausel, wéi se zënter der Kreatioun vum Wirtschafts- a Sozialrot bestanen huet, net méi soll bäibehale ginn. Am Kloertext heescht dat, dass mer der Meinung sinn, dass an Zukunft och Netlëtzeburger an de Wirtschafts- a Sozialrot genannt kënne ginn. Dat Organ gött jo net gewielt, dat gött also op Proposition hi vun der Regierung genannt.

Deen dote Schratt, mengen ech, gesinn ech e bëssen als eng weider Etapp an deene Versuch, déi gemaach si ginn iwwert déi lescht Joren, déi sécher jo och nach net ofgeschloss sinn, fir de Pays réel an de Pays légal beieneenzeféieren.

Mir wëssen alleguerten, dass eis Economie, dass déi Leit, déi Betriber féieren, dass déi Leit, déi a Betriber schaffen, zu engem gudden Deel net Lëtzeburger sinn. Lëtzebuerg ass eng staark Economie, ass eng oppen Economie, an dat mécht sech natierlech och bemierkbar an der Zesummesetzung vum Salariat wéi och vum Patronat.

An och wann et elo fir d'Patronat net direkt Zuele gött, op déi ee kann zrëckgräifen, gött et der natierlech fir d'Zesummesetzung vun der aktiver Bevëlkerung hei zu Lëtzebuerg, an et ass ëmmer erëm, mengen ech, wichteg, sech déi Zuelen nach eng Kéier virun Aen ze féieren. Zu Lëtzebuerg gött et eng 160.000 Grenzgänger, also Leit, déi all Dag op Lëtzebuerg schaffe

kommen an dann erëm eng Kéier a Frankräich, an d'Belsch an an Däitschland zrëckfueren, an doriwwer eraus Zéngdausende vu Leit, Netlëtzeburger, déi hei eng Heemecht fonnt hunn an déi hei net nëmme wunnen, mä och hei schaffen.

Wann een déi Zuele kuckt, da kënn een, wann een d'Fonction publique matarechent, op e Prozentsaz vun déck iwwer 60%, gutt 60% vun der aktiver Bevëlkerung insgesamt, déi Netlëtzeburger sinn. A wann een nëmme de Privatsektor kuckt, da sinn et méi wéi dräi Véierel. Méi wéi dräi Véierel vun der aktiver Bevëlkerung am Privatsektor hei zu Lëtzebuerg sinn Netlëtzeburger.

Dofir schéngt et eis, mengen ech, eng Selbstverständlechkeet ze sinn, dass, wéi dat scho bei de Chambres professionnelles geschitt ass - do ass déi Reform scho gemaach ginn -, dass een och eng Ouverture mécht op Netlëtzeburger hin, wat d'Zesummesetzung vum Wirtschafts- a Sozialrot ugeet. An dofir, mengen ech, war et och an der Kommission esou, dass mer keng länger Diskussiounen iwwert deem dote Prinzip haten. Jiddweree war sech eens, dass mer deem dote Schratt onbedéngt hu misse maachen. Et ass och esou, dass am Virfeld och de Wirtschafts- a Sozialrot selwer - net eestëmmeg, mä mat grousser Majoritéit - der Meinung war, dass e soll opgemaach ginn zumindest fir EU-Bierger.

Déi viregt Regierung ass e Schratt méi wäit gaangen a se huet all Nationalitéitsklausel erausgeholl. Also och Netlëtzeburger aus Net-EU-State kënnen an dee Wirtschafts- a Sozialrot genannt ginn. Net anescht ass et och mat de Chambres professionnelles schonn haut.

Dat ass, mengen ech, e Schratt, dee begréisst ginn ass vum Statsrot, dee begréisst ginn ass vun der grousser Majoritéit vun de Berufschamberen, déi konsultéiert gi si respektiv déi en Avis ginn hunn, mat enger merklecher Ausnahm allerdéngs - dat muss een hei och ervirhiewen -, dat ass d'Chambre des Fonctionnaires et Employés publics. Déi huet Reserven ugemellt, fir de Krees méi wäit opzemaache wéi fir d'EU-Bierger. Si huet sech also dergéint ausgeschwat, dass Net-EU-Bierger kéinte Member vum Wirtschafts- a Sozialrot ginn.

Mir waren an der Kommission dann awer der Meinung, dass et kee Sënn mécht, déi doten Distinction ze maachen, dass einfach déi sozial Realitéit um Terrain an de Betriber eng aner ass, a mir solle keng weider Kategorië vu Lëtzeburger/Netlëtzeburger hei aféieren op deem dote Plang. Dofir also si mer wéi d'Regierung der Meinung, dass ee soll déi Bedingung vun der Lëtzeburger Nationalitéit einfach aus dem Gesetz vum Wirtschafts- a Sozialrot sträichen.

Et huet sech dann an den Avisen eng Diskussioun entwéckelt ronderëm d'Fro, wat fir eng Répercussiounen dat Sträiche vun deem Artikel 10 hätt op Leit, déi beim Wirtschafts- a Sozialrot schaffen, déi also net elo genannte Membere si vun deem Wirtschafts- a Sozialrot, déi eigentlech zum Staff gehéiere vum Wirtschafts- a Sozialrot.

An do schéngt et eis relativ kloer ze sinn, an déi Meinung gött och gedeelt vun den zoustänneg Regierungstellen, dass opgrond vun aneren Texter aus der Fonction publique op där enger Säit, engem Gesetz vun, mengen ech, 2005 an engem Règlement grand-ducal vun 2010 sech eigentlech Folgendes ergëtt: dass och an Zukunft de Generalsekretär/d'Generalsekretärin vum Wirtschafts- a Sozialrot d'Lëtzeburger Nationalitéit muss hunn, net opgrond vum Gesetz iwwert de Wirtschafts- a Sozialrot, mä opgrond vun allgemengen Texter, déi d'Fonction publique betreffen, well dee Posten do an der Nomenclature vun de Graden an der Fonction publique am Grad 17 agestuuft ass. Dat fält ënnert d'Definition vun deenen héije Posten, déi censéiert sinn, eng Parzell vun der Souveraineté publique auszeüben an dofir also de Lëtzeburger virbehalen sinn.

All déi aner Leit, déi zur Verwaltung vum Wirtschafts- a Sozialrot gehéieren, müssen an Zukunft net Lëtzeburger sinn. Dat kënnen also och Netlëtzeburger sinn. Dat ergëtt sech, wéi gesot, aus enger juristescher Analys, déi mer gemaach hunn an déi och vun anere Stelle confirméiert ginn ass.

D'Kommission selwer hat en Amendement formuléiert, well si wollt déi Fro oder déi Méiglechkeet vun enger Révocation vun deem engen oder anere Member vum Wirtschafts- a Sozialrot op Initiativ vun der Regierung aféieren. Et ass bis elo eigentlech net an deem Mooss virgesinn.

Deen Amendement ass kritesch aviséiert gi vum Statsrot, huet och am Wirtschafts- a Sozialrot selwer zu Interrogatiounen gefouert, wat d'Absichte vun der Chamber waren. A schlussendlech si mir och der Meinung, dass den Text, wéi mer e formuléiert hunn, eigentlech misst nach komplettéiert ginn, wann een e wéilt an d'Gesetz integréieren. Mir hunn awer décidéiert schlussendlech, déi Iddi vun deem Amendement falen ze loossen, wat déi Fro vun der Révocation vu Membere vum Wirtschafts- a Sozialrot ugeet.

Et bleift awer - an do schwätzen ech och am Numm vun der Kommission -, dass mer der Usicht sinn, dass, wann een den Text vun 1966 kuckt, awer eng ganz Rëtsch vu Zones d'ombre an deem Text dra sinn, Onpräzisiounen dra sinn. Dofir schéngt et fir eis wichteg ze sinn, dass d'Regierung, Här Statsminister, kéint op de Wee goen, fir eng Kéier en Toilettag vun deem Text vu '66 iwwert de Wirtschafts- a Sozialrot ze maachen, well do notamment déi ganz Fro vun der Nominatiounsprozedur relativ nebulös ass.

Do gi Propose gemaach. Et weess een net esou richtig, wat fir eng Instanz der Regierung Propose mécht, fir d'Vertrieder vun der Patronatssäit an d'Vertrieder vun der Gewerkschaftssäit ze nominéieren. An op där anerer Säit ass och net kloer, opgrond vu wat fir engem Kräfteverhältnis déi eenzel Vertrieder do bestëmmt ginn. Dat schéngt bis elo ëmmer am Kader vun engem Arrangement geschitt ze sinn.

D'Fro stellt sech, wann eng Kéier déi concernéiert Parteie sech net kënnen arrangéieren, wie se da vusäite vun der Patronatssäit respektiv vun de Salariatsgewerkschaften dohinner delegéieren. Da gött et schwierig, dann aus där Situatioun do erauszekommen. Dofir si mer der Meinung, dass d'Regierung gutt berode wär, deem Text nach eng Kéier nozekucken an do eng Rei vu Clarificatiounen an dee Gesetzestext eranzebréngen.

E lescht Wuert dann nach: De Wirtschafts- a Sozialrot, deem huet ee vläicht an deene leschte Jore manner héieren. Mir wëssen, dass och Problemer bestanen hu vun Zesummenaarbecht an deem Wirtschafts- a Sozialrot, fir sech kënnen op gemeinsam Avisen ze eenegen. Ech ka mech awer nach zumindest un déi Zäit erënnere, wou déi jährléich Avisen vum Wirtschafts- a Sozialrot zur allgemenger Wirtschafts- a Sozialsituatioun vu Lëtzebuerg, wou och thematesch Avisen, déi de Statsrot gemaach huet, wirklech hei Gehéier fonnt hunn, diskutéiert gi sinn an heiansdo souguer d'Grundlag duergestallt hu fir eenzel Gesetzesreformen, déi dono gemaach si ginn.

Ech, an ech mengen, déi ganz Kommission géif sech wënschen, dass déi doten Zäite géifen zrëckkommen an dass och iwwert de Wirtschafts- a Sozialrot - wat wirklech en Instrument vum Sozialdialog war, ier mer hei vun enger regelrechter Tripartite eréischt Mëtt de 70er Jore geschwat hunn - dat Instrument vum Sozialdialog erëm eng Kéier kéint voll zur Geltung kommen.

An deem Sënn géif ech lech bieden am Numm vun der Kommission, dëse Gesetzesprojet esou wéi e proposéiert ass ze stëmmen.

Merci.

► **Plusieurs voix.**- Très bien!

► **M. le Président.**- Merci dem Här Rapporteur. Et hu sech bis elo ageschriwwen: den Här Gloden, d'Madame Brasseur, den Här Adam an den Här Reding. D'Wuert huet elo deem éischten ageschriwwene Riedner, den Här Gloden.

Discussion générale

► **M. Léon Gloden (CSV).**- Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, ech wéilt fir d'Éischt dem Alex Bodry Merci soe fir säi mëndlechen a schrëftleche Rapport. De Wirtschafts- a Sozialrot huet den 22. Januar 2013 duerch en unanimë Vote dofir plädéiert, d'Nationalitéitsklausel ze sträichen an d'Memberschaft vun dësem Rot op déi europäesch Matbierger auszeweiden. De Jean-Claude Juncker huet ganz séier op déi Demande reagéiert, andeems en den 20. Februar 2013 d'Gesetzesvirlag, déi haut zum Vote steet, hei an der Chamber abruucht huet. Jo, en ass souguer nach e Schratt méi wäit gaangen: Net nëmme EU-Bierger sollte kënnen an deem Gremium setzen, mä och Net-EU-Bierger. Do robber verweist och de Statsrot a sengem Avis vum 22. Mäerz 2013.

Firwat soll een zu dësem Moment de Conseil Économique et Social opmaache fir Netlëtzeburger? Dozou wëll ech kuerz op den histore-

sche Kontext vun der Grënnung vun dësem Rot agoen, well och zu deem Ament d'Fro vun der Nationalitéit vun de Memberen diskutéiert gouf. Net am initiale Projet, wéi e vun der deemoleger Regierung abruecht ginn ass, mä an der Kommissioun vun der Chamber, déi sech mat der Schafung vun dësem Rot beschäftegt huet, ass déi Fro opkomm.

Dozou sot den Här Hengel, Députéierten a Member vun der LSAP: „Et war vergiess ginn, an den Här Mosar huet drop higewisen, dass een an deene verschiddene Gruppen nëmme Member vum Conseil ka ginn, wann ee Lëtzebuerger ass. Et ass e Fait, dass de Conseil institutionaliséiert gëtt. D'europäesch Integratioun geet weider. Mä et ass awer och e Fait, dass an anere Länner mat ähnlechen Institutionen d'Lëtzebuerger oder aner Auslänner net dra kënnen kommen.“ An duerfir huet d'Kommissioun deemools proposéiert, den Artikel 10 an d'Gesetz anzeschreiwen, deen zënterhier um Fong net geännert gouf.

U sech hätt een deemools scho kënnen vun dësem Artikel ofgesinn, a vun der demografescher Zesummesetzung vun eisem Land war d'Wahrscheinlechkeet kleng, dass Netlëtzebuerger hire Wee an dese Rot géife fannen. Vun den 334.790 Leit, déi hei am Land déizäit gelieft hunn, haten 278.057 Persounen déi lëtzebuergesch Nationalitéit, wat méi wéi 83% vun där deemoleger lokaler Populatioun ausgemach huet.

Hautzudaags stellt sech d'Situatioun anescht duer, an dat steet och kloer an däitlech am Exposé des motifs vum initiale Projet. Mir begreifen duerfir, dass mer duerch dës Gesetzesförmung enger Doléance vum Comité Économique et Social kënnen Rechnung droen. Dat hei ass e Beweis dofir, dass mir och den Netlëtzebuerger d'Méiglechkeet ginn, sech zu de groussen Erausforderunge vun eisem Land an eiser Gesellschaft ze äusseren.

Erlaabt mer och nach e puer méi allgemeng Observatiounen: Wéi Dir all wësst, datéiert dës Institutioun vun 1966. Deemools huet et schon eng jett Jore gebraucht, ier dës Institutioun den Dag konnt erblécksen. Dat Blockdenken - oder sollt ech soen: „Blockade-Denken“? - vu Salariat a Patronat huet deemools schon zu Verzögerunge gefouert. Hautzudaags dierft dat eesäitegt Denke jo net méi esou zum Droe kommen, soudass mer gespaant sinn op den dësjähregen Avis vum Rot zu der wirtschaftlecher, sozialer a finanzieller Entwécklung zu Lëtzebuerg, sou wéi dat am Gesetz virgesinn ass.

Ech hunn elo grad vun der wirtschaftlecher, sozialer a finanzieller Evolutioun geschwat. Feelt do net eng Komponent, Dir Dammen an Dir Hären? Misst een net och eis Ëmwelt do matabezeien? Misst dat Gremium net och mat der Représentanté vum ökologesche Bord gespéckt ginn?

Ech wëll hei net d'Paternitéit vun dëser Iddi reklaméieren. Ech verweisen diesbezüglich op eng Proposition de loi vun den Häre Gira a Garcia vun 2002, déi d'Ofschaffung vum Conseil Économique et Social verlaangt hunn an d'Attributioun vu senger Missiounen un en „Conseil supérieur du développement durable“ virgeschloen hunn.

Eng Fro also un dës Regierung: Gedenkt si, sech dës Iwwerleeung unzeschléissen? Misst een déi zwee Gremien net zesummeschléissen? Domat géifen dann d'Kräfte gebündelt ginn. Vlächtt hätt dat jo och e positiven Impakt, och wann nëmmen e klengen, op eise Statsbudget!

Ech wëll dann och drun erënneren, dass nottamment a Frankräich den „Conseil économique et social“ 2008 an en „Conseil économique, social et environnemental“ ëmgewandelt ginn ass. Ech wier also frou, wann dës Iwwerleeungen an eng méi generell Iwweraarbechtung vun der Gesetzgebung vum Conseil Économique et Social kéinte mat afléissen.

Niewent enger méi fundamentaler Iwweraarbechtung vun dësem Gesetz bleiwen och Detailfroen ze klären. D'Fro no der Nominatioun vun den eenzelne Memberen an hirer Révocation ass jo och an der Kommissioun zur Sprooch komm. Laut Gesetz besteet de Rot aus 39 effektive Memberen an aus genausou ville Suppléanten, wouvu jeeeweils 18 Patronatsvertrieeder an 18 Salariatsvertrieeder, déi da vun de representatiivste professionellen Organisation proposéiert ginn.

Laut Règlement grand-ducal sinn op Patronatssäit 13 Vertrieeder vun de Betriber derbäi, zwee Fräiberuffler an dräi Représentanté vu Landwirtschaft respektiv Wäibau. Op Salariatssäit geet Rieds vu 14 Salariéen aus dem Privatsektor a véier aus dem ëffentleche Sektor.

Ech wier frou, gewuer ze ginn, wien dann an deene Fäll déi representativst Organisation sinn. U wéi enge Kritäre gëtt dat festgemaach?

Et däerf een och net vergiessen, dass d'Kreatioun vun dësem Rot zum Zil hat an huet, eng méi large demokratesch Participatioun ze erméiglechen, mä dass dese Rot u sech der Regierung mat Rot an Dot zur Säit steet. Vu dass d'Regierung d'Vertrieeder ze nennen huet, misst et och der Regierung gestatt sinn, se ofzebestellen a bestëmmte Fäll. Dozou wier ech frou, d'Iwwerleeungen och vun der Regierung ze héieren.

Och finanziell gesinn, géif ech de Premier froen, wat de Conseil Économique et Social en termes de coûts duerstellt. Wier et do méiglech, eng détailléiert Opstellung ze kréie säit 2004?

Heimat ginn ech den Accord vu menger Fraktioun a soe Merci fir d'Nolauschteren.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. le Président.** - Merci dem Här Gloden. Als Nächst huet d'Madame Brasseur d'Wuert.

► **Mme Anne Brasseur (DP).** - Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech hu véier kuerz Punkten zu dësem Projet de loi, dee mer elo diskutéieren: Deen éischten, an de Rapporteur huet dat schonn ervirgestrach, geet op d'Initiativ vum Conseil Économique et Social zréck, wat och eng richteg Initiativ wor. Well, wéi kann ee wëlle representativ si fir déi, déi zu Lëtzebuerg schaffen, oder déi, déi Patron sinn, wann d'Zuelen net méi stëmmen? Représentativ si se nämlech net, wann nëmme Lëtzebuerger dra sinn, well deene leschte Statistiken no si manner wéi 30% Lëtzebuerger, an da wiere 70% ausgeschloss gewiescht. Wa mer den Dialog also wëllen an e representativt Organ wëlle schafen, da muss natierlech jiddwereen dozou Accès hunn!

Ech wëll och den Auteurs vum Projet de loi, der viregter Regierung, félicitéieren, dass se net nëmmen dat fir EU-Bierger opgemaach hunn, esou wéi de Conseil Économique et Social dat gefrot huet, mä fir all Bierger, déi d'Lëtzebuerger Nationalitéit net hunn.

Deen zweete Punkt ass dee vum Sozialdialog. Leider huet et an deene leschte Jore méi wéi gehappert um Sozialdialog, an och de Conseil Économique et Social huet net méi fonctionnéiert, an dat ass jo och ervirgestrach gi vu menge Virriedner.

Dat ass méi wéi ze bedauern! Besonnesch an dëser schwiereger Zäit ass et méi wichteg wéi jee, dass jiddweree seng Responsabilitéit hält, fir erëm zum Sozialdialog ze fannen. A fir en Dialog muss een natierlech zu zwee sinn; mat sech selwer kann een net schwätzen. Et soll een och net iwwert deen anere schwätzen, mä mat deem anere schwätzen. Ech géif mer wënschen, dass, wa mer dat Gesetz elo gestëmmt hunn, deen Dialog, deen ons awer gekennzeechent huet, erëm ugekuerbelt gëtt, an deem souwuel d'Patronat wéi d'Salariat Responsabilitéiten hunn, mä och d'Regierung.

Deen drëtten Punkt, do wenden ech mech un de Rapporteur, den Här Bodry, fir him ze féliciteiere fir säi Rapport, mä awer och fir em Merci ze soe fir déi Aart a Weis, wéi en ons Institutionskommissioun leet, wat en exzellent mécht. Den Här Meyers, dee jo déi Charge net méi wollt weiderféieren, huet awer e gudden Successeur am Här Bodry fonnt. Dofir, Här Bodry, e grouse Merci an all ons Félicitatiounen!

An de véierte Punkt ass deen, dass ech wëll den Accord vun der DP-Fraktioun ginn, mä, Dir Dammen an Dir Hären, genee wéi meng Virriedner wëll ech awer soen, dass dat hei nëmmen eng kleng Etapp ass an dass dat Gesetz erëm op de Métier geholl muss ginn, fir all déi Ongereimtheiten, déi drastinn, ze kucken - dat ass deen éischte Punkt -, an deen zweete Punkt, och fir d'Ausrichtung vum Conseil Économique et Social ze kucken an ob een do net Recoupement kéint maachen. An do ass d'Regierung gefuerdert. Mä ech si sécher, dass d'Regierung ons dann, no engem Temps de réflexion, no Konsultatioun mat alle Concernéierten, e kohärenten Text wäert op den Dësch leeën.

Ech soen lech villmools Merci.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. le Président.** - Merci och der Madame Brasseur. Als Nächsten huet den Här Adam d'Wuert.

► **M. Claude Adam (déi gréng).** - Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, mir hunn et jo hei mat engem kuerze Gesetz ze dinn. Ech mengen, de Punkt: «Les membres effectifs et

suppléants ainsi que le secrétaire général et le personnel du secrétariat doivent être de nationalité luxembourgeoise.», dee gëtt gestrach. Dat war eppes, wouriwwer mer alleguerten eis eens waren. Et ass och alles schonn hei gesot ginn, dofir wëll ech et net nach widderhuelen.

Ech wëll fir d'Éischt emol dem Rapporteur Merci soen, dem Här Bodry, fir säi mëndlechen a säi schrëftleche Rapport, déi ganz exzellent an ausféierlech waren. En ass och op déi verschidde Punkten agaangen, déi mer an der Kommissioun diskutéiert haten, zum Beispill, ob et néideg wier, fir och eppes anzeféieren, dass d'Regierung kéint e Member aus deem Wirtschafts- a Sozialrot révoquéieren. Mir hunn drop verzicht.

Mir soen als Gréng, dat war och gutt, fir do-rober ze verzichten. Mir mengen och, dass et net onbedéngt dee gréisste Problem wier, fir e Member ze ersetzen. Dat geet jo och aus der Organisation interne am Fong geholl ervir, dass dee Conseil kann e Member och zréckberufen.

Richteg ass awer, an dat ass och am Rapport ugeklungen, dass mer eis solle Gedanke maachen iwwert déi Zesummesetzung vun deem Conseil. Ech sinn och ganz frou iwwert dem Här Gloden seng Interventioun, deen drun ernënnert huet, dass een deem Rot och kéint nach eng ökologesche Komponent ginn. Dat ass bestëmmt derwäert ze diskutéieren.

Et ass awer nach ee Punkt, dee mer wichteg war, wéi ech mech hei befaasst hu mat der Zesummesetzung vun deem Wirtschafts- a Sozialrot. Mir maachen dee jo elo op, well mer soen, et ass eng Realitéit, dass bei eis am Land nun eemol einfach ganz vill Netlëtzebuerger, sief dat Frontalieren, sief dat Résidenten, schaffen an Aarbechtsplazen ubidden. Et ass awer bis elo nach keen, deen och festgestallt huet, dass bei eis am Land ganz vill Frae schaffen: méi wéi 40% als Salariées; manner wéi 20% als Employeur.

Wann ee kuckt, wéi dee Wirtschafts- a Sozialrot sech zesummesetzt, da stellt ee fest, dass do awer wierklech ganz, ganz weineg Fraen dra vertruede sinn. An ech mengen, wa mer iwwert déi Zesummesetzung diskutéieren an Zukunft, wéi et ugekënnegt ass, sollte mer eis och Gedanke maachen, ob dee groussen Deel vun de Fraen, déi bei eis am Land schaffen, vun deem dote Rot och richteg vertruede sinn.

Bon, dat gesot, bréngen ech natierlech och den Accord vun der grénger Fraktioun zu dësem Projet de loi. An ech freeë mech op weiderféierend Diskussiounen an där heiter Matière.

Merci.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. le Président.** - Merci och dem Här Adam. Als leschte Riedner ass den Här Reding ageschriwwen.

► **M. Roy Reding (ADR).** - Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech muss widersprechen. Fir d'Éischt dem Här Adam: Mir sinn net alleguerten d'accord mat deem Projet. Dann der Madame Brasseur: Et geet net nëmmen ëm en Dialog. An dann dem Här Bodry: Et ass keng kleng Ännerung.

Mir als ADR ënnerschätze kengesweeys den Impakt an d'Importanz vun den Auslänner hei am Land, sief et, dass se hei wunnen, oder sief et, dass se heihinner schaffe kommen. Trotzdeem ass deen heiten Text fir eis inakzeptabel, well et eng weider Ennerhillegung ass vun eiser nationaler Souveränitéit...

(Brouhaha)

► **Une voix.** - Très bien!

► **M. Roy Reding (ADR).** - ...an e Réckschrëtt fir d'Integratioun.

Ech erkläre mech:...

(Interruption)

De Conseil Économique et Social ass net en einfache Conseil consultatif. Et ass net einfach nëmmen en Organ, wat ëm seng Meinung gefrot gëtt. Et ass eng Institutioun, déi dem Premierminister ënnersteet. Déi Institutioun huet am Rahme vum europäeschen Traité eng Missioun „de négociation“ am Rahme vum „Dialogue social européen structuré“.

Wat ass den Dialogue social européen structuré? Ech zitieren do den Avis vun der Statsbeamtegewerkschaft, oder -chamber besser gesot: Dat ass en «Mécanisme disposant de pouvoirs quasi législatifs et d'un statut quasi constitutionnel». Et ass also aus evidenter Ursachen, dass mir eis net kënnen bereet erklären, dass an esou engem Organ Netlëtzebuerger siéigieren.

Wa mer an déi dote Richtung virufueren, muss d'Fro sech stellen, wat fir eng Organer als nächst opgemaach ginn a wat als nächst opgemaach gëtt. Mir wëssen, dass d'Wahlrecht fir d'Auslänner zur Debatt steet. Firwat net och d'Kompositioun vum Conseil d'État an esou weider? Duerfir si mir net bereet, en Organ, wat legislativ Pouvoiren huet a quasi konstitutionnell Pouvoiren huet, opzemaache fir Netlëtzebuerger.

Et ass awer och e Réckschrëtt fir eis Integratioun. A wat fir enger Sprooch wäert de Conseil Économique et Social muer délibéréieren, wann Netlëtzebuerger drätsen? Délibéréiert en op Däitsch, well et en däitsche Member gëtt? Délibéréiert en op Englesch, well et en englesche Member gëtt? Délibéréiert en op Franséisch, well et e franséische Member gëtt?

Ech mengen, wat einfach wichteg ass, ass, dass mer ee fir alle Mol verstinn - an dat ass d'Positioun vu menger Fraktioun -, dass eng wierklech Integratioun hei am Land nëmme ka gemaach ginn duerch eng gemeinsam Sprooch.

Mir bewonneren ëmmer déi skandinavesch Länner mat hire PISA-Resultater an esou weider. Wat maachen déi? Wa jonk Auslänner an hirt Land kommen, léiere se d'Sprooch vum Land. Dat maachen och aner Länner, déi grouss Awanderungen hunn, déi Leit aus aller Häre Länner ophuelen.

Ech wëll einfach emol als Beispill d'Veereenegt Staten zitieren, oder Israel: An Israel komme Leit aus Äthiopien, aus Russland, aus Frankräich. A wat ass dat Éischt, wat se maachen? Si léieren déi gemeinsam Nationalsprooch Hebräesch. A genausou sollte mir onbedéngt op dee Wee goen an dat promouvieren. Dat wier dee richteg Wee fir eng wierklech Integratioun vun den Auslänner.

A well duerfir dëst Gesetz an eisen Aen, besonnesch och ouni Sproocheklausel, en absolut falscht Signal gëtt, wäert meng Fraktioun dergéint stëmmen.

Ech soen lech Merci.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. le Président.** - Domat wäre mer um Enn vun der Diskussioun ukomm. Ech géif dem Här Statsminister d'Wuert ginn, fir drop ze äntwerten. Här Statsminister, Dir hutt d'Wuert.

► **M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État.** - Merci, Här President. Erlaabt mer fir d'Éischt, hei dierfen engem vun den Orateurs vun haut de Mëtteg ze félicitéieren: der Madame Brasseur. D'Regierung wollt der Madame Brasseur och félicitéieren, déi d'lescht Woch Presidentin vun der Assemblée parlementaire vum Conseil de l'Europe gewielt ginn ass. Félicitatiounen am Numm vun der Regierung!

► **Une voix.** - Très bien!

► **M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État.** - Här President, ech wëll fir d'Éischt dem Här Bodry Merci soe fir säi schrëftlechen, och säi mëndleche Rapport, an awer och der Madame Adehm, well d'Madame Adehm wor éischte Rapporteur vun dësem Text, a well se elo och net méi an der Kommissioun sëtzt, huet se och déi Qualitéit net méi kënnen weiderféieren, an huet den Här Bodry och d'Capacitéit an d'Qualitéit iwwerholl, fir dese Rapport och kënnen ze maachen.

► **Une voix.** - Très bien!

► **M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État.** - Ech wëll dem Här Gloden an och der Madame Brasseur an dem Här Adam Merci soe fir déi konstruktiv Wieder, déi se fonnt hunn, an och fir deen Débat, dee se froen iwwert den CES, deen och wichteg ass.

Dir hutt och virdru gesot - Här Gloden, huelt mer et net iwwel -, wat säit 2004 den CES all Joer kascht: Ech hunn dat net am Kapp. Ech kann lech awer gären d'Kopie vum Budget ginn, deen och all Joer publizéiert ginn ass, wou dat drasteet. An da kann ech lech dat och, wann Der insistéiert, ventiléieren. Mä wéi gesot, si hunn eng Enveloppe globale an déi steet och am Budget, an déi wäert och an deem leschte Budget an och an deem nächste Budget drastoen.

Den Här Bodry huet och eng Retsch vu Froe gestallt iwwert d'Kompositioun a wéi e funktionnéiert. Jo, mir sollen och doriwwer diskutéieren. Mir sollen driwwer diskutéieren, wéi e composéiert ass, wéi d'Aarbecht gemaach gëtt, wéi se designéiert ginn. An do ass d'Regierung

ganz bereet, zesumme mam Conseil Économique et Social a virun allem awer och mat der Chamber zesummen, déi Partner un en Dësch ze setzen, fir ze kucken, wéi mer do dat kënne maachen.

Den Här Bodry huet och eppes gesot, wat fir mech wichteg ass. En huet gesot, et ass „kleng“. Jo, mä et ass symbolesch! Dat ass dat, wat richtig ass: Et ass symbolesch. Mir adaptéieren eis Gesetzgebung zur Gesellschaft.

An da muss ech lech soen, dass ech hei vun engem aneren Orateur Saache gehéiert hunn! Ech weess net, ob e vum selwechten Text schwätzt, wann e schwätzt vu Clause linguistique, dass elo op eng Kéier dann d'Sproocheklausel wäert geännert ginn. Ech fannen dat net an deem Text! De Vertrieder vum ADR wäert seng Versioun hunn, well et steet net an eiser Versioun, dass en aneren Text muss gemaach ginn.

Hei gëtt gemaach, wéi wann de Conseil Économique et Social en Organe législatif wier. Ech wousst dat och net, dass den CES en Organe législatif wier, well da wäerten och d'Chambres professionnelles en Organe législatif sinn. An déi Leit wäerte jo dann och Texter maachen an en Avis hunn, déi bannend sinn.

Ech wousst dat alles net, Här President! Dofir sinn ech ëmmer iwwerrascht iwwert d'Wësse vum Maître Réideng.

Ech wollt och just insistéieren op dem Punkt, dass - Dir hutt et virdru gesot - eng Initiativ vum CES selwer kënnt...

(Interruption)

...vum CES selwer kënnt.

Also, ech géif an Ärer Plaz diskret sinn! Dir sidd amgaangen, hei an dësem Land...

(Interruption)

...eng Situatioun ze provoziéieren, déi wierklech net schéin ass - net schéin ass!

(Brouhaha général)

Dat ass Äre Fonds de commerce, dat ass Äre Fonds de commerce. Dir sidd amgaangen, Äert richtegt Gesiicht ze weisen. Dir sidd amgaangen, Äert richtegt Gesiicht ze weisen. Dir sidd amgaangen...

(Interruption)

Dir probéiert wierklech, ee géint deen aneren hei an dësem Land opzehetzen. Dir sot Saachen, déi net an den Texter stinn. Da liest emol d'Texter, esou wéi et drasteet. Hei steet näischt vu Condition linguistique. Hei steet näischt...

► **M. Roy Reding** (ADR).- Eben! Eben!

► **M. Xavier Bettel**, Premier Ministre, Ministre d'État.- Jo, mä Dir hätt gären...

► **M. le Président**.- Wann ech gelift! Wann ech gelift!

(Interruption)

► **M. Xavier Bettel**, Premier Ministre, Ministre d'État.- Dir probéiert hei, Débaten ze provoziéieren, déi et net gëtt.

Ech wollt just soen, dass - an et ass dat, wat ech och wichteg fannen -, dat hei eng Initiativ vum CES selwer ass, déi jo kënnt. Et ass jo net, wéi wann elo de Législateur gären eppes mam Briecheisen imposéiert hätt, mä au contraire: Den CES huet eis selwer gefrot, ob esou eppes kéint gemaach ginn.

An ech soen och der viregter Regierung Merci, an dem Här Juncker, deen deemools dann och den Text déposéiert huet, Merci, fir och an déi Richtung ze goen!

A mir hu gesot, wann déi Clause do soll opgehuewe ginn, da soll se och opgehuewe ginn. An et geet jo nach méi wäit: Am Rapport steet jo och dran, dass een déi Saach mam Secrétaire général och eng Kéier misst diskutéieren, wéi et géif weidergoen.

Dowéinst, ech wëll dem Här Bodry, dem Här Gloden, der Madame Brasseur an dem Här Adam Merci soe fir hir Interventioun, fir hir konstruktiv Kritiken. Ech sinn och frou, wann eng grouss Majoritéit an dëser Chamber deen doten Text stëmmt. Ech si frou, dass Lëtzebuerg och weiderkënnst a sech zu esou enger Gesellschaft och evoluéiert a mat hir identifiziert.

Ech soen lech Merci.

► **Plusieurs voix**.- Très bien!

► **M. le Président**.- Merci och dem Här Statsminister. Ech wëll just drun erënneren, dass mer hei nëmmen Deputéierter hunn a Regierungsmemberen, weder Maîtres op där enger nach op där anerer Säit.

Mir kommen dann zur Ofstëmmung iwwert de Projet 6544.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 6544 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt un. De Vote ass lancéiert. D'Votes par procuration, déi sinn och ofgeschloss. Fin du vote, wa jiddwereen ofgestëmmt huet. Dat ass de Fall.

De Projet 6544 ass mat 56 Jo-Stëmmen bei 3 Nee-Stëmmen ugeholl. Et hunn 59 Deputéierter dru participéiert. Domat ass de Projet de loi ugeholl.

Résultat définitif après redressement: le projet de loi 6544 est adopté par 57 voix pour et 3 voix contre.

Ont voté oui: Mmes Diane Aehm, Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Luc Frieden (par Mme Nancy Arendt), Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Jean-Claude Juncker, Aly Kaes, Marc Lies, Paul-Henri Meyers, Mme Octavie Modert (par M. Félix Eischen), MM. Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes (par M. Claude Wiseler), Claude Wiseler et Michel Wolter (par M. Marc Spautz);

MM. Marc Angel, Frank Arndt, Alex Bodry, Mmes Taina Bofferding, Tess Burton, M. Yves Cruchten, Mme Claudia Dall'Agnol, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel (par M. Roger Negri), Franz Fayot, Claude Haagen (par Mme Cécile Hemmen), Mme Cécile Hemmen et M. Roger Negri;

MM. Guy Arendt, Gilles Baum, Mme Simone Beisel, M. Eugène Berger, Mme Anne Brasseur, M. Lex Delles, Mme Joëlle Elvinger, MM. Gusty Graas, Max Hahn, Marc Hansen, Alexander Krieps, Eddy Mertens et Mme Lydie Polfer (par M. Eugène Berger);

MM. Claude Adam, Henri Kox (par Mme Viviane Loschetter), Mmes Josée Lorsché, Viviane Loschetter, M. Roberto Traversini et Mme Christiane Wickler;

MM. Justin Turpel et Serge Urbany.

Ont voté non: MM. Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding.

Ass d'Chamber dermat d'accord, fir de Projet vum zweete verfassungsméissege Vote ze entbannen?

(Assentiment)

► **Une voix**.- Neen!

► **M. le Président**.- Eng grouss Majoritéit seet Jo. Dann ass dat esou!

Mir géifen zum nächste Punkt vum Ordre du jour iwwergoen, zur Proposition de loi 6589A, eng Ofännerung vum Gesetz iwwert d'Organisation vum Service de Renseignement, déi zesumme mam Änderungsverschlach vum Chambersreglement 6650 iwwert d'Zesummesetzung vun der SREL-Kontrollkommission an enger Diskussioun behandelt gëtt. D'Diskussioun gëtt nom Modell 1 geféiert. Bis elo sinn ageschriwwen: den Här Meyers, den Här Berger, d'Madame Loschetter, den Här Gibéryen an den Här Urbany. An direkt huet de Rapporteur, den Här Alex Bodry, d'Wuert.

6. 6589A - Proposition de loi modifiant l'article 14 de la loi modifiée du 15 juin 2004 portant organisation du Service de Renseignement de l'État

6650 - Proposition de modification du Règlement de la Chambre des Députés relative à la composition de la Commission de Contrôle parlementaire du Service de Renseignement de l'État

Rapport de la Commission des Institutions et de la Révision constitutionnelle sur la proposition de loi 6589A et rapport de la Commission du Règlement sur la proposition de modification du Règlement de la Chambre des Députés 6650

► **M. Alex Bodry** (LSAP), rapporteur.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, bei dëser Proposition de loi an dëser Proposition fir eist Chambersreglement ofzeänneren dréit et sech, wéi Der ganz richtig gesot hutt, ausschliesslech ëm d'Fro vun der Formulatioun vum Arti-

kel 14 vum Gesetz vun 2004 iwwert de Service de Renseignement respektiv d'Fro vun der Zesummesetzung vun der parlamentarescher Kontrollkommission vum Service de Renseignement.

Dëst Gesetz an dës Reglementsännerung hunn eng gewëssen Drénglechkeet, well zënter dem Untrëtt vun der neier Chamber eigentlech déi Kontrollkommission net esou richtig hir Aarbechte konnt a wollt organiséieren, well duerch d'Bestëmmung vum fréiere Statsminister a responsabele Minister fir de Service de Renseignement als CSV-Fraktionspräsident sech e Problem gestallt huet, wat d'Zesummesetzung vun där Kommission do ugeet.

Ech mengen, op där enger Säit hu mer gesetzlech Virgaben, déi net ze interpretéiere sinn, esou kloer si se. An eist Gesetz vun 2004 seet - quitte dass dat och sengerzäit contestéiert war, et ass awer dat Gesetz, wat gestëmmt ginn ass -, dat seet, dass nëmmen d'Fraktionspräsidenten hir Fraktioun kënne an där parlamentarescher Kontrollkommission verrieden. Et besteet also keng Méiglechkeet - dat war och d'Praxis -, sech och ersetzen ze loosse als Fraktionspräsident an där Kontrollkommission.

Also, d'Gesetz ass ganz kloer. D'Gesetz muss respektéiert ginn. Op där anerer Säit ass eben déi speziell Situatioun, dass de fréiere politesch zoustännege Minister fir de Service de Renseignement net wëllt an net kann - menger Asicht no och - Member vun där Kontrollkommission sinn, eleng och schonn, well déi Aarbechte vun der Kontrollkommission jo och deelweis nach zumindest mussen Aarbechte vun der Vergaangenheet maachen. An dofir, mengen ech, ass déi Décisioun, déi geholl ass, richtig.

Nach si mer awer der Meenung, dass eng Kontrollkommission, déi nëmmen aus den dräi Fraktionspräsidenten besteet vum LSAP, DP an déi gréng an an där u sech d'Fraktioun vun der CSV an d'Opposition doduerjer och net vertritt wäeren, eigentlech hir Aarbecht, déi Kontrollaarbechten, net sollt am Detail maachen. Dat sollt se maachen, wa se vollstänneg ass. Dat sollt se maachen, wann d'Majoritéit an d'Opposition duerch Fraktiounen dra vertritt sinn.

Et ass also onerlässlech, dass mer hei d'Gesetz änneren. D'CSV wëllt hire Fraktionspräsident halen, dat versti mer. D'Gesetz musse mer also dann änneren, fir kënne aus deem Imbroglia do erauszekommen.

Eng Chance hate mer an deem Sënn, dass mer u sech net en neie Gesetzesprojet oder eng nei Proposition de loi hu brauchen ze maachen, mä mir konnten eigentlech Réckgrëff huelen op eng Proposition de loi, déi den 10. Juli 2013, also kuerz ier u sech d'Chamber net méi getaagt huet, hei am Plenum deponéiert ginn ass, dat während den Debatten iwwert d'Konklusioun vun der Enquêtekommission iwwert de Service de Renseignement.

Déi Proposition de loi, déi sech ausschliesslech beschäftegt huet mat der Kontrollkommission, hirer d'Zesummesetzung an hire Missiounen a Befugnisser, huet d'Ennerschrëft gedroe vun den Häre Bodry, Bausch, Fayot, Gibéryen, Lux, Meisch, Meyers, der Madame Polfer an dem Här Urbany. Dat sinn also zu engem gudden Deel déi Membere vun där deemoleger Enquêtekommission, déi déi heite Proposition de loi mat ennerschriwwen hunn an inhaltlech also och matgedroen hunn.

Ech stelle fest, dass, wann een déi Komposition kuckt no Parteien opgedeelt, sämtlech Parteien, sämtlech politesch Familljen a Sensibilitäten also déi Proposition de loi den 10. Juli hei mat ennerschriwwen hunn.

D'Enquêtekommission hat deemools d'Suerg, dass Neel mat Käpp gemaach ginn an dass, ier ee géif déi allgemeng Reform vum Service de Renseignement ofwaarden, ee sech emol schonn als Parlament, wat och normal ass, mat der parlamentarescher Kommission géif befaassen.

Wat waren d'Haaptpunkte vun där Proposition de loi, vun där mer elo een éischten Deel wäerten hei diskutéieren an och, denken ech, evakuéieren?

Et war niewent der Fro vun der Zesummesetzung vun der Kontrollkommission - fir déi virgesi war, dass dat kéinte Vertrieder si vun de Fraktiounen a vun de Groupe-techniquen, mä net onbedéngt d'Fraktionspräsidenten oder d'Coordinateure vun de Groupes techniques - virgesinn, dass et sollt zu enger Aféierung vun enger Informationspflicht fir den zoustännege Minister a fir d'Direktioun vum Service de Renseignement géintiwwer der Kontrollkommission kommen.

Et war och virgesinn, dass sollt e permanent Sekretariat vun der Kontrollkommission installéiert ginn. An et war schliesslech och virgesinn, dass déi Kontrollkommission sollt d'Méiglechkeet kréien, eenzel vun hire Kontrollmissionen, also eenzel Enquêtes, un extern Experten ze delegéieren, déi se dann an hirem Numm këinten ausféieren. Also, dat ass den Inhalt eigentlech vun där Proposition de loi.

Wat d'Zesummesetzung vun der Kontrollkommission ugeet, widderhuelen ech nach eng Kéier, war an där Proposition de loi an ass an där Proposition de loi virgesinn, dass d'Fraktiounen kënne hire Vertrieder fräi bestëmmen an dass mer eng Ouverture maachen a Richtung op Groupe-techniquen, déi bis elo am Gesetz vun 2004 ausgeschloss waren, déi och also an Zukunft kéinten e Vertrieder bestëmmen. Dat entsprécht och, déi dote Proposition entsprécht och de Konklusioun vum Rapport final vun der Enquêtekommission SREL.

Mir hu wéi gesot am Dezember festgestallt, dass mer schnell misste legislativ virgoen, fir dass awer dat wichtegst Kontrollorgan ka voll funktionnéieren. Doduerjer hate mer eng éischt Sitzung vun der Kontrollkommission. Doropshin huet de Chamberspräsident e Brëif un de Statsrot geschriwwen, an deem en e gebieden huet, urgent en Avis ze ginn iwwert d'Ofännere vum Artikel 14, deen d'Zesummesetzung vun der Kontrollkommission vum SREL ugeet, dat also prioritär ze kucken. An dat huet de Statsrot och gemaach, well den 21. Januar 2014 ass deen Avis vum Statsrot komm.

Prinzipiell ass de Statsrot averstane mat der Ausrichtung vun där Ännerung, déi proposéiert ass. E werft allerdéngs d'Fro op vun der Vertriedung vun der Opposition an e mécht just de Virschlag, dass d'Gesetz soll just festhalen, dass d'Aktivitéite vum Service de Renseignement der Kontroll duerch eng parlamentaresch Kommission ennerleien; wat d'Detailer ugeet, wéi déi Kommission déi Aarbechten organiséiert, dat soll eigentlech duerch d'Reglement vun der Chamber festgeluecht ginn. Effektiv, den Artikel 70 vun der Verfassung seet, dass u sech d'Organisation, d'Aarbechte vun der Chamber iwwer en internt Reglement geregelt ginn.

D'Institutionskommission huet déi dote Fro diskutéiert an nom Ofweie vun de Vir- an No-deeler ass se eigentlech zur Iwwerzeegung komm, dass ee sollt op dee Wee goen, wéi de Statsrot dat proposéiert huet. Dat heescht also, dass zukünfteg am Gesetz vun 2004 just d'Regel festgehalten ass, de Prinzip, dass d'Aktivitéite vum Service de Renseignement duerch eng parlamentaresch Spezialkommission kontrolléiert ginn, mä dass awer dann d'Reglement vun der Chamber den Detail festleet, wéi déi Kommission do funktionnéiert, wéi se zesummegeesat ass, an aner Froe regelt.

Eng Bemierkung wëll ech allerdéngs dozou maachen. Dat ass - dat huet mech e bësse verwonnert, an och d'Membere vun der Kommission verwonnert -, dass de Statsrot a sengem Avis hei sech vill méi kritesch weist wéi a sengem Avis 2003 iwwert den deemolege Regierungsprojet, wat praktesch deeselwechten Text war, dee mer eigentlech jo nëmmen iwwerholl hunn, mat der Ausnahm vun der Fro vun de Presidente vun de Fraktiounen respektiv vun de Groupe-techniquen. An e stellt eigentlech Formulatiounen a Fro, déi e sengerzäit emol net mat engem eenzege Wuert vu Kommentar beduecht hat. Et kann ee sech also wonneren, wéi konstant eigentlech do déi Positioun vum Statsrot an deenen dote Froe sinn.

Et bleift, dass de Wee, fir d'Organisation interne vun där Kommission iwwert d'Reglement vun der Chamber ze léisen, e Wee ass, deen eis eng gewësse Flexibilität gëtt. Wann iergendeppes - wéi mer et elo gesinn hunn, eppes, en Evenement - kënnt, wouropshin ee muss schnell vläicht d'Regelen änneren, kann een dann och méi schnell reagéieren iwwer eng Ofännerung vum Chambersreglement, wéi wann ee muss iwwer eng ganz legislativ Prozedur fueren, esou dass mer, wéi gesot, der Meenung sinn, dass een déi Iddi vum Statsrot kann och zu senger eegener maachen.

Dat féiert iwwregens derzou, dass mer, wéi gesot, haut net nëmmen iwwer eng Ofännerung vum Gesetz vun 2004 iwwert de Geheimdéngscht ofstëmmen wäerten, mä och iwwer eng Ofännerung vum Chambersreglement, an zwar eng Ofännerung vum Artikel 2 vun der Annex 1, vum Règlement d'ordre intérieur vun der Commission de Contrôle parlementaire vum Service de Renseignement. All déi Texter sinn lech bekannt, déi leien der Chamber vir.